

Kemahiran maklumat: teori & amalan

Sinopsis:

Dalam era teknologi maklumat dan komunikasi, maklumat tercipta sepanjang masa dan boleh diperolehi dengan kuantiti yang banyak dari segenap penjuru dunia pada bila-bila masa. Walaupun pengetahuan dan maklumat berlipat ganda, masa untuk mengesan, memperoleh, dan memproses maklumat yang betul-betul menepati kehendak adalah terhad. Dalam keadaan sedemikian, tidak dinafikan individu sebenarnya menghadapi pelbagai kesulitan mengesan, memilih, dan menggunakannya secara berkesan untuk menyelesaikan masalah dalam masa yang singkat.

Era maklumat pada masa kini menfokuskan kepada masyarakat yang bermaklumat. Masyarakat yang bermaklumat mampu untuk menguasai kehidupan, dapat mengendalikan maklumat dengan bijaksana, dan mereka sendiri mempunyai ciri-ciri yang tertentu. Kemampuan untuk mengumpul, memproses, mencari, mencapai, dan mengagihkan maklumat merupakan satu cabaran dalam mengurus maklumat. Walaupun begitu, ledakan maklumat semata-mata tidak menjamin individu menjadi seseorang yang bermaklumat jika tidak mempunyai strategi menyimpannya dalam minda. Proses mengingat maklumat harus diiringi dengan kefahaman, analisis, dan sintesis.

Buku ini menghuraikan program kemahiran maklumat yang mengintegrasikan komponen kemahiran yang berkaitan dengan proses kognitif manusia seperti kemahiran berfikir secara kritis, kreatif, dan lateral yang membolehkan individu mengenal pasti keperluan maklumat, memformulasi persoalan berdasarkan keperluan maklumat, menjana strategi pencarian, mengakses, menilai, mengguna, dan mengorganisasi maklumat serta menyampaikan maklumat.

Kemahiran maklumat: teori & amalan

Kandungan:

Prakata

BAB 1 KONSEP DAN PRINSIP PROGRAM KEMAHIRAN MAKLUMAT

Pengenalan

Ciri-ciri Masyarakat Bermaklumat

Kesedaran Penggunaan Maklumat

Pengedaran Maklumat Global

Peningkatan Maklumat

Kewujudan Gergasi Elektronik

Pemprosesan Secara Teragih dan Kerja Secara Fleksibel

Projek Inisiatif Kerajaan

Kewujudan Pertukaran Tugas dan Tugas Baru

Maklumat Intensif

Pengkomersilan

Pekerja Berilmu

Teleperubatan

Sekolah Bestari

Telepolitik

Implikasi Kewujudan Masyarakat Bermaklumat

Program Kemahiran Maklumat

Kemahiran Berfikir

Kemahiran Pembacaan Strategik

Kemahiran Penggunaan Peralatan Teknologi Maklumat

Kemahiran Pencarian Maklumat

Kemahiran Capaian Maklumat

Kemahiran Persembahan Maklumat

Kemahiran Komunikasi Maklumat

Kesimpulan

BAB 2 PROSES KOGNITIF DAN MODEL PEMROSESAN MAKLUMAT

Pengenalan

Persepsi Kognitif dalam Memproses Maklumat

Kepentingan Pengetahuan dalam Pembelajaran

Kajian Kepentingan Pengetahuan

Metodologi Kajian

Keputusan Kajian

Rumusan terhadap kajian

Jenis Ilmu Pengetahuan

Model Pemprosesan Maklumat

Ingatan Deria

Ingatan Kerja

Ingatan Jangka Panjang

Kesimpulan

BAB 3 KEMAMPUAN DAN POTENSI OTAK DALAM PROGRAM KEMAHIRAN MAKLUMAT

Pengenalan

Struktur Fizikal Otak Manusia

Potensi Otak Kiri dan Otak Kanan

Kemahiran Berfikir

Ciri-ciri Kualiti Berfikir Tinggi

Konstruk Nyata Fikir

Berfikir Secara Kreatif

Kesimpulan

BAB 4 KEMAHIRAN BERFIKIR SECARA KRITIS

Pengenalan

Takrif Konsep Berfikir

Pemikiran Kritis

Komponen dalam Pemikiran Kritis

Kemahiran Pemikiran Kritis I

Kemahiran Pemikiran Kritis II

Tahap Memperoleh Pemikiran Kritis

Membezakan antara Sumber Primer dan Sekunder

Menilai Sumber Maklumat

Kesimpulan

BAB 5 KEMAHIRAN BERFIKIR SECARA LATERAL DAN SELARI

Pengenalan

Pemikiran Lateral

Definisi Pemikiran Lateral

Teknik Lateral

Alatan untuk Berfikir

Berfikir Secara Selari

Kesimpulan

BAB 6 SUMBER MAKLUMAT DAN STRATEGI PENCARIAN

Pengenalan

Kategori Sumber Maklumat

Sumber Primer

Sumber Sekunder

Sumber Tertiari

Sistem Carian Sumber Maklumat

Pencari Maklumat

Formulasi Pencarian

Terminal

Perisian Pencarian dan Enjin Carian

Penyimpanan Maklumat

Bahan Capaian

Pencarian Maklumat

Pencari Maklumat dan Tahap Kemahiran

Proses Awal Pencarian Maklumat

Strategi Pencarian

Jenis Pencarian

Proses Pencarian Maklumat

Pemilihan Tajuk

Strategi Pencarian Maklumat

Library of Congress Subject Heading

Katalog Perpustakaan Tun Sri Lanang, Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Kesimpulan

BAB 7 KEMAHIRAN PEMBACAAN STRATEGIK

Pengenalan

Keperluan Pembacaan Strategik

Model Pembacaan Strategik

Fasa Bacaan Menyeluruh

Fasa Bacaan Meramal

Fasa Bacaan Memfokus

Mengukur Proses Pembacaan Strategik

Kesimpulan

BAB 8 INTERNET SEBAGAI SUMBER MAKLUMAT

Pengenalan

Kajian tentang Internet sebagai Sumber Maklumat

Keperluan Menggunakan Teknik yang Betul Semasa Mendapatkan Maklumat

Penggunaan Sumber Khas Berkaitan Akademik dan Penyelidikan

Kaedah Carian Menggunakan Direktori

Kaedah Carian Menggunakan Enjin Carian Meta

Kaedah Carian Menggunakan Sumber Deep Web

Mencari Deep Web

Mencari Menggunakan Enjin Carian Khusus atau Bidang

Pangkalan Data di Perpustakaan

Kaedah Carian Kata Kunci Menggunakan Enjin Carian

Carian Menggunakan Fungsi Batasan Carian

Carian Menggunakan Fungsi Penyaringan Carian

Kesimpulan

BAB 9 KEMAHIRAN PENCARIAN DAN CAPAIAN MAKLUMAT DI INTERNET

Pengenalan

Pengenalan Internet

Internet dan Kemudahan dalam Capaian Maklumat

Peralatan Carian dan Capaian Maklumat

Mel Elektronik

Menggunakan URL

Protokol Pemindahan Fail (FTP)

Meluncur Net

Usenet

Enjin Carian

Direktori Perkara

Teknologi Tolak

Panduan mudah untuk Pencarian Maklumat di Internet

Kesimpulan

BAB 10 PROGRAM KEMAHIRAN MAKLUMAT DI INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI

Pengenalan

Kemahiran Maklumat

Kajian Kemahiran Maklumat

Model Program Kemahiran Maklumat

Komponen Kemahiran Kognitif

Komponen Strategi

Komponen Proses Penyelidikan

Komponen Pembacaan Kritis

Kesimpulan

BAB 11 KEMAHIRAN KOMUNIKASI BERKESAN

Pengenalan

Konsep Asas Komunikasi

Cara Berkomunikasi Berkesan

Komunikasi Lisan

Komunikasi Penulisan Berkesan

Komunikasi Telekomunikasi Berkesan

Komunikasi Media Massa Berkesan

Komunikasi Digital Berkesan

Kesimpulan

BAB 12 KEMAHIRAN PERSEMBAHAN MAKLUMAT

Pengenalan

Menyediakan Bahan Persembahan

Struktur Syarahan

Formula Penyampaian Ucapan

Melaksanakan Syarahan

Komunikasi Tanpa Lisan

Penggunaan Bahasa

Menghindar Perasaan Gerun

Persembahan Eksekutif

Agenda

Struktur dan Persembahan Data

Tindakbalas

Kesimpulan

Lampiran

Senarai Istilah

Rujukan

Indeks